

at den Slags Folf blive Landmænd, men jeg vil føje til, at hvis man skal have den Masse af Undtagelser, som her er Tale om, saa vil det ganske vist komme til at gaa saaledes, at Indenrigsministeren vil komme til at savne, ikke en enkelt eller et Par enkelte Mænd paa sit Kontor, men han vil i det mindste komme til at savne et helt nyt Kontor for at faa alt det Arbejde afgjort og for at kunne bøde paa alle de Ønster og Forhaabninger, som derved komme frem.

Saa er der endelig en Side af Sagen, som jeg vil udtale mig om, det er Bestemmelserne om Omløben med Varer, men der er jeg i det for mig uheldige Tilfælde, at jeg er uenig med alle de ærede Talere, som tidligere have haft Ordet, idet de alle, lige fra det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Lauridsen) til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) have været enige om at baulhye af Omløben med Varer. Jeg tror nu ikke, det er saa farligt, og det vil jo være naturligt, at jeg — som Repræsentant for en Kreds, der har haft en Særret, et Privilegium lige fra 1741 til nu med Hensyn til uldne Varer fra Hammerum med flere Herreder — har nogen Erfaring med Hensyn til, hvorledes denne virker, og jeg skal da erkende, at med Hensyn til denne specielle Art af Omløring af Varer, da vil det ikke være vanskeligt at paavise, at der er stet Misbrug deraf, og ikke vanskeligt at paavise, at ret mange endogaa ere blevne ødelagte derigennem. Det er jeg enig med de ærede Talere, der have haft Ordet, om; men jeg føjer til, at det er meget let at paavise, at der er mange, der ad den Vej ere naaede frem til at blive gode, dygtige og driftige Statsborgere. Man kan nævne Grossererne og Storhandlere her i Byen og rundt om i Landet, der som Bogterbrænge have gaaet med Bindehosen, og som saa gennem denne Omløben med Varer have faaet en Udvikling, som har gjort, at de ganske naturligt ere komne over i en Stilling, over til en Forretning, som de med Ære og Dygtighed have bestyret i en Række af Aar. Der findes som sagt mange saadanne Eksempler, og vi have heller ikke saa saadanne Mænd her i Byen. Erfaringen kommer altsaa til at give et andet Udslag end det, her er gjort gældende, idet man her vil slaa af Omløben ned. Det er mange Gange i de Kredse, hvor jeg hører hjemme, erkendt, at der var noget forkert ved denne Omløben, idet den blev tilladt i en for ung Alder, og uden at der betaltes noget som helst for Retten dertil, og derfor ønsker man, der blev sat en Grænse for Tilladelsen hertil, for Eksempel Myndighedsalderen, saaledes

at ingen maatte drive en saadan Næringsdrift før Myndighedsalderen, og uden at han betalte en vis Afgift, en vis Stat, som tilfaldt hans Hjemstavns Kommune, og som fastsattes i Forhold til den Indtægt, man skønnede, han havde af denne Virksomhed, og jeg skønner ikke rettere, end at hvis man gennemførte det, saa vilde det paa dette enkelte Omraade, som jeg her særlig har paa-peget, føre til et godt Resultat, og jeg kan ikke skønne rettere, end at naar vi ere inde paa en Frihedens og ikke paa en Tvangens Udvikling her i Landet, saa er der intet i Vejen for at gøre det til en almindelig Regel, at enhver som helst har Ret til at ernære sig ved hvad som helst, ogsaa ved Omløben med Varer, naar kun er fuldmyndig og bliver bestattet af den Næringsdrift, han udøver. Man vil her let komme til at tænke paa det, som de ærede tidligere Talere allerede have omtalt, at Agenter og handelsrejsende jo løbe omkring for at faa solgt Frø, Gødning osv. Det, man tilstræber, er at værne den købende Befolkning over for de daarlige Varer, men det tror jeg, den købende Befolkning kan gøre i langt større Grad selv end Lovgivningen. Jeg siger derfor: fri Næring i enhver Retning, kun at man er stillet paa samme Maade som andre i Retning af at være myndig og i Retning af at betale Afgift af sit Erhverv.

Saa, jeg skal ikke trætte Forsamlingen længer, men vil kun i Almindelighed bemærke til Slut, hvad jeg alt har berørt, da jeg begyndte min Tale, at jeg erkender Betydningen af det Forarbejde, der ligger som Underlag for dette Forslag, og erkender, at som Stillingen er her i Landet, bør man tage denne Ting op til Drøftelse og alvorlig Overvejelse, og jeg mener, at det maa føre til, at dette Arbejde faar sit Udtryk i en Lov. Derimod kan jeg ikke nære den Forhaabning, eller knapt en Gang det Ønske, som blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds, naar han mente, at Forslaget skulde kunne blive til Lov endnu i denne Samling. Jeg kan ikke sige, at jeg ikke skulde kunne ønske, at det maatte ske, men jeg nærer en meget stærk Tvivl om, at vi saa fik en Lov, der i Virkeligheden kom til at tilfredsstille, og det er dog dette, vi maa ønske, selv om det varer en eller to Samlinger til, inden Loven udkommer. Derimod tror jeg, at dersom man vil gaa til at arbejde i Udvalg paa dette Lovforslag med det, der ligger bag det, saa er Betingelsen til Stede for, at man kan faa denne Sag saaledes gennemarbejdet, at man finder nogenlunde det rette i de forskellige Forhold, og at man kan komme til en Lov, som saa